

BIJ HET JUBILEUM VAN F. H. VAN RUMMELEN

1908—1948.

Nadat op 1 Jan. 1908 door de Rijks Opsporing van Delfstoffen besloten was in Heerlen een bureau op te richten ter bestudeering van de geologie van de mijnstreek, werd op 1 Maart van Rummelen benoemd tot assistent van den districtsgeoloog. Op dien dag nam hij zijn intrek in het voor bureau bestemde gebouw. Behalve een paar tafels en stoelen bevond zich daar niets. Men kan dus wel zeggen dat hij er geweest is vanaf het allereerste begin. Zijn opdracht was in hoofdzaak geologisch veldwerk en het opsporen van ontsluitingen. Hierbij had hij in Dr. W. C. Klein een uitstekenden leermeester. Hij begon het gebied systematisch te onderzoeken. Dit was toen geen geringe taak. Spoor en autobusverbindingen waren er niet, over auto's had men geen beschikking. Alle tochten moesten te voet worden gedaan en alle materiaal moest door hem zelf naar huis worden getransporteerd. Weldra begon ook het onderzoek der nieuwere boringen. Het was ook noodig van de oude boringen zooveel mogelijk gegevens te verzamelen en de plaatsen ervan zoo nauwkeurig mogelijk vast te leggen. Bij al deze werkzaamheden vond hij tijd voor zelfstudie op geologisch gebied.

Door dit werk is hij geworden, wat hij nu is, de beste feitenkenner van de geologie van Zuid-Limburg. Van deze kennis heeft hij in vele richtingen kunnen profiteeren, zijn meening werd algemeen gewaardeerd en menigmaal werden zijn adviezen niet alleen gevraagd maar ook opgevolgd.

Van deze groote feitenkennis heb ik zelf, toen ik mij, eerst als paleobotanicus, daarna als afdelingschef van de toenmalige Rijks Geologische Dienst bezighield met de studie van de geologie van Zuid-Limburg in verband met mijn carboonstudie, veel kunnen profiteeren. Met veel genoegen herinner ik mij de talrijke tochten welke wij samen hebben gemaakt en die zich ook over de grenzen uitstrekten. Daarbij heb ik kunnen ervaren hoe groot zijn feitenkennis is, hoe duidelijk hij alles kan uitleggen. Deze laatste eigenschap is ook aan vele bezoekers van het bureau ten nutte gekomen en op talrijke

vergaderingen en excursies op den voorgrond getreden.

Vele jaren heeft van Rummelen ook mij terzijde gestaan gedurende den tijd, dat ik directeur van het Bureau ben geweest. Afwisselend aangename en moeilijke tijden hebben wij samen doorgemaakt. Maar zelfs de grootste moeilijkheden konden van Rummelen niet terneerslaan en door niets kon zijn ijver en belangstelling bij zijn werk nadeelig worden beïnvloed.

Dat hij naast dit vele werk nog tijd vond voor zelfstudie en eigen onderzoek was een gelukkige omstandigheid. In menig opzicht heeft hij gewerkt. Het is niet mijn bedoeling hier te vermelden in welke richtingen dit werk ging. Het moge voldoende zijn er op te wijzen dat dit werk veelzijdig was en in vele gevallen tot belangrijke resultaten leidde op geologisch en hydrologisch gebied. Zijn streekkennis was bij het opstellen van vele rapporten van buitengewoon belang. Ik wil hier alleen vermelden zijn onderzoek over loessoïden, dat wel een groot deel van zijn levenswerk was en nog is. Zijn meening werd in het begin door velen bestreden. Maar dit kon hem niet verslaan, hij ging door met het verzamelen van feiten en hij mocht erin slagen menigeen van de juistheid van zijn meening, dat de loessoïden ontstaan zijn uit de verweringsproducten van het krijt, te overtuigen, zij het dan ook, dat men hierbij niet eenzijdig mag oordeelen, en verplaatsing van het materiaal weliswaar voor een groot deel door water is geschied, maar dat gedeeltelijk ook verplaatsing door wind een rol heeft gespeeld. Die kwestie der verplaatsing is van ondergeschikt belang vergeleken met die van de herkomst.

Nog steeds is van Rummelen vol ijver met zijn nuttig werk bezig. Zooals hij mij steeds veel heeft kunnen helpen met zijn talrijke inlichtingen, zoo is hij ook de vraagbaak geweest voor de jonge geologen, die gedurende den oorlog op het Geologisch bureau hebben gewerkt en zoo is hij het ook nu nog voor de geologen, die bij het bureau werkzaam zijn.

Ik spreek dan ook den wensch uit, dat van Rummelen gelegenheid zal hebben zijn belangrijk werk nog lange jaren voort te zetten en dat wij allen nog kunnen profiteeren van zijn vriendschap en hulpvaardigheid.

Prof. Dr. W. J. JONGMANS.